

Opgave 1

CBS overschat de inflatie

Volgens sommige economen wordt de inflatie in Nederland systematisch overschat. Als met deze overschatting rekening wordt gehouden, kan dit gevolgen hebben voor de CAO-onderhandelingen. De oorzaak van deze overschatting is dat het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) slechts eens in de vijf jaar een budgetonderzoek houdt. Hierdoor blijven nieuw op de markt gekomen producten bij de berekening van de consumentenprijsindex (CPI) buiten beschouwing. Veel van deze producten stijgen na hun introductie op de markt nauwelijks in prijs, sommige van deze producten dalen zelfs in prijs. Zo zijn de eerste prijsdalingen van producten als computers en mobiele telefoons bij de berekening van de CPI buiten beschouwing gebleven.

Het CBS meet de inflatie in Nederland. Het resultaat van deze meting wordt uitgedrukt in de CPI. Bij het berekenen van de CPI wordt gebruikgemaakt van gegevens uit een budgetonderzoek. Dit budgetonderzoek wordt eens in de vijf jaar gehouden onder huishoudens met een bepaald inkomen (het modale inkomen). In 1995 bedroeg het modale inkomen € 27.650. In 2000 bedroeg de CPI 109,3 (1995=100).

- 2p 1 Bereken hoe hoog het modale inkomen in 2000 minstens moet zijn om op grond van de cijfers van het CBS ten opzichte van 1995 van koopkrachtbehoud te kunnen spreken.
- 2p 2 Leg uit waarom werkgeversorganisaties, met het oog op de CAO-onderhandelingen, voorstander kunnen zijn van het meenemen van de prijsontwikkeling van nieuwe producten in de berekening van de CPI.

In tabel 1 staat een aangepaste CPI voor 2000 waarbij de prijsontwikkeling van nieuwe producten wel is meegenomen. In de tabel is de prijsindex voor nieuwe producten weggelaten.

tabel 1

	wegingsfactor	prijsindex 2000 (1995 = 100)
alle producten, uitgezonderd nieuwe producten	90	109,3
nieuwe producten	10	.....
alle producten	100	107,8

- 2p 3 Bereken met hoeveel procent de prijs van nieuwe producten in 2000 ten opzichte van 1995 is veranderd.